

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI KULTURY I DZIEDZICTWA ORMIAN POLSKICH W 2016 ROKU

Kontynuowaliśmy opracowanie i zabezpieczanie zbiorów, udostępnianie materiałów z Archiwum Polskich Ormian, popularyzację wiedzy o polskich Ormianach oraz prace konserwatorskie. Działalność Fundacji i realizowane przez nią zadania finansowane były w 2016 roku przez: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych i darowizny od osób prywatnych.

JUBILEUSZ 10-LECIA FUNDACJI

Z tej szczególnej okazji przygotowaliśmy prezentację naszych dokonań, którą zamieściliśmy na stronie: www.dziedzictwo.ormianie.pl/Dotychczasowa_dzialalnosc. Naszym licznym dobrodziejom i współpracownikom składamy ogromne podziękowania za 10 wspólnych lat. Rocznicowe spotkanie, jak zawsze w gościnnych progach Domu Spotkań z Historią, zgromadziło gości oraz wielu naszych przyjaciół z całej Polski. To od nich dostaliśmy listy gratulacyjne i prezent – księgę jubileuszową w postaci naukowej publikacji pt. *Ormianie polscy – historia i kultura* pod redakcją dr. hab. Andrzeja A. Zięby z Uniwersytetu Jagiellońskiego. 10 najbardziej zasłużonych współpracowników Fundacji otrzymało pamiątkowe dyplomy Marszałka Województwa Mazowieckiego. Armen Artwich, dotychczasowy wiceprezes naszej Fundacji, niezwykle oddany sprawie całego środowiska ormiańskiego w Polsce, uhonorowany został tego dnia Złotym Krzyżem Zasługi.

OPRACOWYWANIE i KONSERWCJA ZBIORÓW

Powiększyliśmy zbiory Archiwum Polskich Ormian o około 300 publikacji pochodzących z parafialnej biblioteki przy kościele ormiańskim w Stanisławowie; zbiór został zdezynfekowany w komorze fumigacyjnej i zostanie zewidencjonowany w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej (ZoSIA).

Rozbudowujemy tę część Archiwum, która dotyczy bieżących materiałów informacyjnych, wycinków prasowych i korespondencji związanych z polskimi Ormianami.

Pozyskaliśmy do zindeksowania kopie, m.in: księgi metrykalnej z parafii ormiańskokatolickiej w Śniatynie.

Kontynuowaliśmy opracowanie merytoryczne, ewidencjonowanie i zabezpieczanie zbioru archiwalnego, ze szczególnym uwzględnieniem akt pochodzących z parafii w Tyśmienicy i w Gliwicach. Przeprowadziliśmy kolejny etap inwentaryzacji, opisywania, zabezpieczenia oraz digitalizacji fotografii. Tłumaczyliśmy wprowadzone już do ewidencji materiały archiwalne w języku ormiańskim – głównie starodruki.

Zindeksowaliśmy i zweryfikowaliśmy księgi: chrztów z parafii w Stanisławowie z lat 1783–1834 (te również tłumaczyliśmy z łaciny) i zapowiedzi z parafii w Czerniowcach z lat 1861–1915. Zweryfikowaliśmy dotychczasową indeksację 6 kolejnych ksiąg.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W wyszukiwarce archiwaliów www.szukajwarchiwach.pl zamieściliśmy, za zgodą Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, pięć inwentarzy.

W Wirtualnym Archiwum Polskich Ormian (www.archiwum.ormianie.pl) udostępniliśmy unikatowe materiały, m.in.: ww. zindeksowane księgi metrykalne, razem z odpowiednimi fragmentami tych ksiąg, kolejne zdigitalizowane księgi metrykalne. Obecnie jest już 26 ksiąg, 840 fotografii, 100 obrazów i przedmiotów liturgicznych, jeden starodruk oraz trzy nasze kalendarze „Portrety polskich Ormian” z 39 biogramami; przygotowaliśmy też mapę szematyzmów Kościoła ormiańskokatolickiego w Polsce. Profesjonalnie zdigitalizowaliśmy 46 ksiąg metrykalnych, by w przyszłości umieścić je w serwisie www.szukajwarchiwach.pl.

Na miejscu, w APO, udostępnialiśmy zbiory do celów naukowych.

Materiały archiwalne, w tym muzealia, fotografie i kopie ksiąg metrykalnych, wypożyczaliśmy i przekazywaliśmy wszystkim zainteresowanym, w Polsce i za granicą, np. wystawę Muzeum Narodowego w Kielcach pt. „Warsztat ormiański – sztuka detalu”. Muzeum Narodowemu Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie udostępniliśmy dwie nasze wystawy: „Z widokiem na Ararat. Losy Ormian w Polsce”, „Wybrane publikacje dotyczące Ormian w Polsce” oraz ormiańskie stroje ludowe.

Rozwijamy poradnictwo w zakresie genealogii Ormian Polskich, w roku 2016 zostało udzielonych zainteresowanym kilkanaście szczegółowych informacji w tym zakresie.

POPULARYZACJA WIEDZY o ORMIANACH w POLSCE i na ŚWIECIE

XII-wieczny Ewangeliarz ze Skewry, własność Kościoła ormiańskokatolickiego w Polsce, przygotowaliśmy do zgłoszenia na listę Pamięć Świata UNESCO.

Kontynuowaliśmy opracowywanie i popularyzowanie wiedzy genealogicznej o polskich Ormianach. Udostępniliśmy na naszych stronach internetowych kolejne obszerne drzewa genealogiczne trzech ormiańskich rodzin oraz trzy obszerne biogramy wybranych ich przedstawicieli.

Kontynuowaliśmy administrowanie strony www.Wiki.Ormianie.pl, w tym uzupełnianie biogramów i prace nad weryfikowaniem wpisów pod względem historycznym.

Prowadziliśmy nasze strony internetowe i tłumaczyliśmy wybrane materiały na języki angielski i ormiański.

SPOTKANIA

Oprócz spotkania na 10-lecie Fundacji zorganizowaliśmy:

- przyjazd o. Wahana z wiedeńskiego zakonu mechitarystów oraz doroczne spotkanie członków parafii ormiańskokatolickiej;
- pokaz filmu „Ojcu”, który reżyserowała Ormianka Diana Skaya;
- spotkania z Martinem Bitschnauem z Austrii, zajmującym się historią ludobójstwa Ormian, a także z innymi gośćmi z Polski i z zagranicy;
- około 20 spotkań środowiskowych po mszach św. ormiańskokatolickich w lokalu Fundacji lub w salach parafialnych.

PUBLIKACJE

Wydane zostały i rozprowadzone:

- książka *Ormianie polscy – historia i kultura* pod redakcją Andrzeja A. Zięby (we współpracy z Księgarnią Akademicką w Krakowie);
- II tom powieści historycznej Derenika Demircziana pt. *Wartanidzi. Wojownicy Wartana Mamikoniana* (we współpracy z Księgarnią Akademicką z Krakowa), w tłumaczeniu z rosyjskiego Stanisława Ułaszka, z konsultacją armenistyczną prof. Andrzeja Pisowicza;
- cztery numery czasopisma ormiańskiego „Awedis”;
- dziesiąty kalendarz, pt. „Portrety polskich Ormian”, prezentujący kolejnych 13 historycznych postaci (razem to już 52 biogramy).

PRACE KONSERWATORSKIE

Kontynuowaliśmy konserwację kolumny ze św. Krzysztofem niosącym Chrystusa, stojącej w zaułku ormiańskim we Lwowie.

Przekazaliśmy do konserwacji kolejną z 87 ksiąg rękopiśmiennych, z 1650 roku, dwie cenne fotografie nabyte przez Fundację oraz poddaliśmy działaniom zabezpieczającym wszystkie księgi metrykalne.

UDZIAŁ w KONFERENCJACH i IMPREZACH, WSPÓŁPRACA

Wspólnie z Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie przygotowaliśmy ogólnopolską konferencję naukową „Ormianie – historia i kultura”; udział w niej wzięło 20 prelegentów; wydana została pokonferencyjna publikacja.

Współpracujemy z ormiańskimi organizacjami w Polsce i na świecie. Podpisaliśmy ramową umowę o współpracy z Fundacją „Aniw” z Białorusi, której prezesem jest Armen Checzojan.

Uczestniczyliśmy w uroczystościach, spotkaniach i audycjach radiowych i telewizyjnych, poświęconych Ormianom, m.in. prezes Jan Abgarowicz i Armen Artwich; w koncercie i w obchodach święta Wardawar, przygotowanych przez Ormiańskie Towarzystwo w Krakowie; w Dniu Ormiańskim zorganizowanym przez Związek Ormian w Polsce im. Ks. Abpa Józefa Teodorowicza; w imprezach innych organizacji ormiańskich i Ambasady Republiki Armenii w Polsce. Braliśmy udział w uroczystościach poświęconych prześladowanym chrześcijanom, zorganizowanych w Sandomierzu; w wyjeździe naukowym do klasztoru oo. mechitarystów w Wiedniu; w dorocznych uroczystościach w Ormiańskokatolickiej Parafii Północnej i Związku Ormiańskiego w Gdańsku; w otwarciu wystawy „Warsztat ormiański – kunszt detalu” w Muzeum Narodowym w Kielcach; w kilku wernisażach wystaw artystycznych związanych z Ormianami i Armenią.

Współpracujemy z Parafią Ormiańskokatolicką Centralną w Warszawie, m.in. udostępniając siedzibę Fundacji na cotygodniowe próby chóru parafialnego.

Jak zawsze zachęcamy do korzystania z prowadzonego przez nas wortalu

„Wirtualny Świat Polskich Ormian” www.ormianie.pl

Zespół Fundacji